

РЕШЕНИЕ

№ 776

гр. Пловдив, 09.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, Х СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Пламен П. Чакалов

Членове: Румяна Ив. Андреева Атанасова
Бранимир В. Василев

при участието на секретаря Бояна Ал. Дамбулева
като разгледа докладваното от Бранимир В. Василев Въззивно гражданско дело № 20235300500796 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258-273 от ГПК.

Образувано е по въззивни жалби на Д. Б. Ш. от гр.***, чрез пълномощника му адв.К. Б. и на Българска народна банка, с адрес в гр.*** срещу решение № 260383/29.06.2022г. на Пловдивски районен съд, II граждански състав, постановено по гр.дело № 10778/2017г. С обжалваното решение е осъдена Българска народна банка, с адрес в ***, с Булстат:*** да заплати на Д. Б. Ш. с ЕГН: *****, с настоящ адрес ***, чрез пълномощника му - адв. К. Б. със служебен адрес *** сумата от **5733,82 лева** /пет хиляди седемстотин тридесет и три лева и осемдесет и две стотинки/ за периода от 25.07.2014 г. – 06.11.2014 г., представляваща обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва върху главницата, считано от подаване на исковата молба в съда- 16.06.2017г. до окончателното изплащане, **като за разликата** над присъдения размер от 5733,82 лева до претендирания размер от 9936,22 лева и за периода от 07.11.2014г. до 22.01.2015г. предявения иск спрямо този ответник е отхвърлен, **както и изцяло е отхвърлено** искането за солидарно осъждане на

Народното събрание на Република България, с адрес в ***, да заплати обезщетение за имуществени вреди в размер на 9936,22 лева за периода от 25.07.2014г. до 22.01.2015г. и е отхвърлен **иска** за осъждане на евентуалния ответник - Фонд за гарантиране на влоговете в банките, със седалище и адрес на управление в ***, да заплати същата сума.

С обжалваното решение се **отхвърля** предявения от Д. Б. Ш. с ЕГН: *****, с настоящ адрес ***, чрез пълномощника му - адв. К. Б. със служебен адрес *** иск за солидарно осъждане на Българска народна банка, с адрес в ***, с Булстат:***, и Народното събрание на Република България, с адрес в ***, да заплати на ищеца сумата от **5000 лева**- обезщетение за неимуществени вреди, както и сумата от **1 472,35 лева**- обезщетение за забава върху главницата от 5000 лева за периода от 25.07.2014г. до 16.06.2017г, ведно със законната лихва, считано от 16.06.2017г. до окончателното изплащане.

С обжалваното решение се **отхвърля** предявения от Д. Б. Ш. с ЕГН: *****, с настоящ адрес ***, чрез пълномощника му - адв. К. Б. със служебен адрес ***евентуален иск за осъждане на Фонд за гарантиране на влоговете в банките, със седалище и адрес на управление в *** да заплати на ищеца сумата от **5000 лева**- обезщетение за неимуществени вреди, както и сумата от **1472,35 лева**- обезщетение за забава върху главницата от 5000 лева за периода от 25.07.2014г. до 16.06.2017г, ведно със законната лихва, считано от 16.06.2017г. до окончателното изплащане.

Във въззивната жалба на Д. Ш. се обжалва решението в частта, в която са отхвърлени исковете срещу „БНБ“, „Народното събрание на Република България“ и „Фонд за гарантиране на влоговете в банките“, като се сочи, че най-късно на 27.06.2014 г. след като „КТБ“ е спряла плащанията, „БНБ“ е следвало да установи, че депозитите на вложителите в „КТБ“ са „неналични“ по смисъла на чл. 2, § 3, подточка i от Директива 94/19. Сочи се, че в мотивите на законопроекта в Закона за гарантиране на депозитите, внесен в Народното събрание на 18.12.2014г. специално е отразено, че текстовете на Директива 94/19/ЕО „остават инкорпорирани в новата“ Директива 2014/59/ЕС, поради което законът трябва да бъде приет в изключително кратък срок и на 04.12.2014 г. ФГВБ започва изплащане на гарантираните депозити до 196 000 лв., като сумата от 196 000 лв. на ищеца е изплатена на

22.01.2015г., а половин година по-късно с решение по т.д. № 2216/2016г. Софийски апелативен съд приема за начална дата на неплатежоспособността на банката 20.06.2014г. Сочи се че съобразно разпоредбите на чл. 1, § 3, буква i и чл. 10, § 1 от Директива 94/19 разпоредбите имат директен ефект и дават право за получаване на гарантирания размер на депозитите в срока, установен по Директивата, а именно 18-25.07.2014г. По отношение на Народното събрание се сочи, че същото следва да носи отговорност за вредите, защото задължението за транспониране на директивата е на Народното събрание и тя трябва да постигне краен резултат, а Ш. получава депозита си на 21.01.2015г. /В жалбата е налице техническа грешка, като е посочено, че датата е от 2014г., а правилната година е 2015 година. Така е и навсякъде в жалбата./ В този смисъл се сочи решение на Конституционния съд по к.д. № 13/2010 г. Сочи се т. 6 от ТР на ОСГК на ВКС по гр.д. № 3/2004г. Сочи се практика на ВКС. По отношение на исковете спрямо ФГВБ. Сочи се, че ФГВБ трябва да изплати сумите в 20-дневен срок от съответния акт на БНБ за обявяване на неналичност на депозита и същите не са изпълнили задължението си по чл. 10, § 1 от Директива 94/19. Сочи се, че във всички случаи е налице отговорност на държавата по тази Директива. Относно исковете спрямо БНБ за периода 07.11.2014г. – 22.01.2015г. се сочи, че Районен съд - Пловдив е избрал да освободи от отговорност двамата ответници при обективна отговорност по ЗОДОВ, а е следвало да осъди БНБ да изплати обезщетение по останалата част от предявените имуществени вреди до цялата претендирана сума от 9 881,72 лв. Пзовава се на решение на СЕС. Относно неимуществените вреди се сочи, че мотивите на Районен съд - Пловдив противоречат на чл.52 от ЗЗД. Сочи се, че такива вреди са доказани по делото и се иска уважаване на предявените искове, като се претендират разноските по делото.

Постъпил е отговор на въззивната жалба в срок от Народното събрание на Република България, с който жалбата се намира за неоснователна. Иска се потвърждаване на обжалваното решение. Претендират се разноските по делото.

В срок е постъпил отговор на въззивната жалба от „Българска народна банка“. Същата се намира за неоснователна. Иска се потвърждаване на обжалваното решение в обжалваната част. Претендират се разноските по делото.

В срок е постъпил отговор на въззивната жалба от „Фонд за гарантиране на влоговете в банките“, с който се иска потвърждаване на обжалваното решение. Претендират се разноските по делото.

Постъпила е въззивна жалба от „Българска народна банка“ срещу горното решение в частта, в която същите са осъдени да платят сумата 5 733,82 лв. - обезщетение за имуществени вреди. Сочи се, че решението на първо място е недопустимо, защото ищецът изрично е заявил, че законна лихва от датата на предявяване на исковата молба търси единствено върху сумата на иска за неимуществени вреди, който обаче е отхвърлен, като изрично е посочил референцията й като номер на претенцията - точка 6.1./2/. Законна лихва върху сумата на иска за имуществени вреди не е предявяван и е налице произнасяне свръхпетитум по непредявен иск. Алтернативно се сочи, че решението в осъдителната част е неправилно поради неправилно тълкуване на материалния закон. Сочи се практика на СЕС в тази насока, като се сочи, че правилното тълкуване не дава основание да се счита, че вложителят в банка има право на обезщетение за вредата, причинена поради забавено плащане на гарантирания размер на всички негови депозити. Сочи се, че неправилно е преценено, че към 20.06.2014 година „БНБ“ е била компетентен орган по чл. 1, § 3 от Директива 94/19/ЕО. Сочи се, че неправилно съдът приема, че при наличието на обстоятелствата по чл. 115, ал. 2, т. 2 и 3 от ЗКИ, БНБ е била длъжна да постанови неналичност на влоговете, което противоречи на решението по дело С-501 от 2018 година на СЕС и С-571 от 2016 година на СЕС. Сочи се, че липсва противоправност в казуса. Сочи се и липса на твърдяното нарушение по чл. 1 на протокол 1 към Европейската конвенция за защита правата на човека. БНБ не е лишила ищеца от право на собственост върху влога му. Сочи се, че липсват претърпени вреди. Сочи се, че БНБ не е длъжник по тези влогове, като вредите са претендирани на основание деликт, а не на основание договор, което изисква да бъдат доказани. Що се отнася до допустимостта да се кумулира договорна и законна лихва, се сочи практика на ВКС. Сочи се, че са пренебрегвани указания, дадени в решение на СЕС по дело С-571/2016г. Сочи се, че няма мотиви за причинно-следствената връзка в казуса. Иск се обезсилване на решението като недопустимо и отмяната му като неправилно. Претендират се разноските по делото.

Постъпила е и частна жалба от Д. Ш. срещу определение от 06.01.2023

година за допълване на решението в частта относно разноските, с която той е осъден да заплати сумата 1 103 лв. на „Фонд за гарантиране на влоговете в банките“. С жалбата определението се намира за неправилно и се иска отмяна на същото.

В срок е постъпил отговор от „Фонд за гарантиране на влоговете в банките“, в който определението се намира за правилно и се иска неговото потвърждаване.

Постъпила е и частна въззивна жалба от „БНБ“ срещу същото определение, което се намира за незаконосъобразно и се иска неговата отмяна и присъждане на „БНБ“ на сторените от нея разноси, с оглед пълното отхвърляне на два от предявените иски и частичното уважаване на третия иск по съразмерност на отхвърлената трета претенция.

Постъпил е отговор от „Фонд за гарантиране на влоговете в банките“, които сочат, че те нямат връзка с тази частна жалба.

Пловдивският окръжен съд, X-ти граждански състав, след като прецени данните по делото въз основа на доводите на страните и при дължимата служебна проверка, намира следното:

Предявен е иск по чл.2в от ЗОДОВ срещу държавата /срещу процесуалните субституенти Народно събрание на РБ, БНБ и Фонд за гарантиране на влоговете в банките или ФГВБ/ за вреди от нарушение на правото на Европейския съюз. Искът предявен пред РС Пловдив му е подсъден на основание чл.6 ал.2 от ПЗР на ЗОДОВ (ДВ, бр.94 от 2019г.), като висящо съдебно производство, което важи и при последващото въззивно и касационно обжалване.

Въззивните жалби са допустими, като подадени в законния срок от легитимирани страни, внесена е дължимата държавна такса за въззивно обжалване и е изпълнена процедурата за отговор. Жалбите отговарят на изискванията на закона по форма, съдържание и приложения.

Обжалваното решение не е недопустимо или нищожно при постановяването му не е нарушена императивна материалноправна норма.

Основателно е възражението на жалбоподателя БНБ, че решението е недопустимо в една негова част, защото защото ищецът изрично е заявил, че законна лихва от датата на предявяване на исковата молба търси единствено

върху сумата на иска за неимуществени вреди, който обаче е отхвърлен, като изрично е посочил референцията й като номер на претенцията - точка 6.1./2/. Законна лихва върху сумата на иска за имуществени вреди не е предявяван и е налице произнасяне свръхпетитум по непредявен иск. Това е видно от ясно обосноващите претенции визирани в исковата молба, която е прикрепена по гр.д. № 1532/17г. на ОС Пловдив на листи 30 – 31. Касае се до акцесорен иск, който ищецът не е предявил и съответно ПРС се е произнесъл по непредявен иск. На основание чл.269 и чл.270 от ГПК в частта в която БНБ е осъдена да заплати законната лихва върху главницата от 5 733,82 лева, считано от подаване на исковата молба в съда – 16.06.2017г. до окончателното плащане решението следва да се обезсили. По този иск въззивната инстанция няма да се произнася, защото такъв по делото не е предявен.

По съществото на жалбите на Д. Ш. и БНБ. Първо следва да се отбележи, че фактите по делото са безспорно установени от РС Пловдив и те са следните.

Ищецът Д. Ш. е титуляр на три банкови сметки, открити съответно през 2011г., 2013г. и през 2014 г. в български лева за съхранение на пари при условията на безсрочен депозит в „Корпоративна търговска банка“ АД (КТБ). Общата сума в трите банкови сметки възлиза на 490 000 лева.

След множество негативни медийни публикации в периода 13.06.2014 г. – 20.06.2014 г. вложители в КТБ започнали да теглят депозираните средства, като според официално прессъобщение на БНБ изтеглената сума за три дни била в размер на близо 1 милиард лева.

На 20.06.2014г. изпълнителните директори на КТБ са отправили искане до БНБ за налагане на специален надзор върху КТБ, поради опасност от неплатежоспособност. На същата дата управителният съвет на БНБ е поставил КТБ под особен надзор за три месеца, като за същия срок е спрял изпълнението на всички задължения на КТБ и ограничил дейността на банката, като й забранил да извършва всички дейности, съгласно издадения й лиценз, а членовете на управителния съвет и на надзорния съвет на КТБ са отстранени от длъжност, назначени са квестори, а акционерите, притежаващи повече от 10% от акциите й са лишени от право на глас за срок от три месеца.

На 11.07.2014г. БНБ е публикувало прессъобщение, с което потвърдило,

че КТБ ще отвори на 21.07.2014г. Четири дни по-късно на 15.07.2014г. БНБ удължила срока на специалния надзор на КТБ до 21.09.2014г., като впоследствие срокът на специалния надзор е удължен до 21.11.2014 г.

На 25.09.2014г. Европейската комисия изпраща уведомително писмо /л.259-269, том.ІІ/ на България, че започва процедура за нарушение на чл.1 §3 подточка і и чл.10 §1 ал.1 от Директива 94/19/ЕО от страна на Република България, която не е изпълнила задълженията си по горната Директива.

На 17.10.2014г. Европейския банков орган /ЕВА/ е отправил препоръка към БНБ и ФГВБ /л.47-51 от гр.д. № 1532/17г. на ОС Пловдив/ относно необходимите действия за спазване на Директива 94/19/ЕО. В препоръката се сочи, че БНБ и ФГВБ следва да гарантират спазването на чл.1 §3 подточка і от Директива 94/19/ЕО доколкото е възможно, чрез тълкуване на националното право и в съответствие със задълженията от правото на съюза. Сочи се че факта, че ФГВБ не разполага с достатъчно натрупани средства, за да изплати пълния размер на гарантираните суми не освобождава БНБ от задължението да установи „неналичността на депозитите“ както е посочено в чл.1 §3 подточка і от Директива 94/19/ЕО.

На 06.11.2014г. БНБ отнема лиценза за извършване на банкова дейност на «Корпоративна търговска банка» АД.

На 18.11.2014 г. управителния съвет на ФГВБ е взел решение да започне да изплаща сумите по гарантираните депозити от 04.12.2014г., като на ищеца Д. Ш. е заплатена сумата от 196 000 лева на 22.01.2015г.

С решение № 1443/03.07.2015 г. по търговско дело № 2216/2016 г. на Софийски апелативен съд е приета за начална дата на неплатежоспособността 20.06.2014г.

При тези факти основателно е възражението на жалбоподателя БНБ, че неправилно е преценено, че към 20.06.2014 година „БНБ“ е била компетентен орган по чл. 1, § 3 от Директива 94/19/ЕО. БНБ сочи се, че неправилно съдът приема, че при наличието на обстоятелствата по чл.115 ал.2, т.2 и 3 от ЗКИ, БНБ е била длъжна да постанови неналичност на влоговете, което противоречи на решението по дело С-501 от 2018 година на СЕС и С-571 от 2016 година на СЕС.

Според въззивния съд с решението по дело С-571 от 2016 година СЕС приема, че чл.1 §3 подточка і от Директива 94/19/ЕО има директен ефект и

неналичността на депозитите следва да се установи с изричен акт на компетентния национален орган и не може да бъде извеждан от други актове като решението на БНБ с което «Корпоративна търговска банка» АД е поставена под специален надзор, нито да се презумпират от други обстоятелства. В нарушение на тези изводи на СЕС, първата инстанция - РС Пловдив приема, че с решението си от 20.06.2014г., чрез преустановяване на изпълнението на всички задължения на КТБ АД, ответника БНБ е направила депозитите неналични по смисъла на чл.1 пар.3, буква i от Директива 94/19/ЕО. Според въззивният съд с т.4 решението по дело С-571 от 2016 година СЕС се приема, че запитващата юрисдикция /тоест съда решаващ делото/ следва да прецени има ли нарушение на правото на съюза и кой е компетентния национален орган по чл.1 пар.3, буква i от Директива 94/19/ЕО.

Според въззивния съд с решението по дело С-501 от 2018 година СЕС горните изводи са затвърдени относно правомощията на БНБ, като с точка 3 от решението е обявена за невалидна препоръката от 17.10.2014г. на Европейския банков орган /ЕВА/ отправена към БНБ и ФГВБ относно необходимите действия за спазване на Директива 94/19/ЕО. Като изрично се сочи, че там се приравнява решението на БНБ за поставяне на КТБ под специален надзор и установяване неналичност на депозитите по чл.1 от Директивата. Следва ясно да се посочи, че в нито едно от тези две решения СЕС не тълкува Директива 94/19/ЕО в смисъл, че компетентния орган по чл.1 пар.3, буква i е винаги централната банка на държавата членка.

Според въззивният съд постановения директен ефект с решението по дело С-571 от 2016 година СЕС на чл.1 §3 подточка i от Директива 94/19/ЕО, за да се изпълни през 2014 година в България е било необходимо да има установен от вътрешното законодателство държавен орган, който да има правомощието да установява неналичност на депозитите по чл.1 §3 подточка i от Директива 94/19/ЕО, а такъв национален орган тогава не е съществувал в българското законодателство. Такива правомощия на БНБ са дадени едва с чл.20 ал.1 т.2 от новия Закон за гарантиране на влоговете в банките обнародван в ДВ. бр.62 от 14.08.2015 г., в сила от 14.08.2015 г., тоест след плащането на гарантираните влогове в казуса. Директива 94/19/ЕО не сочи изрично, че национален орган по чл.1 §3 подточка i винаги и във всички държави членки на ЕС е само централната банка на страната. Всяка държава би могла сама да установи такъв национален орган по своя преценка.

Например това в България биха могли да бъдат освен БНБ, биха могли да бъдат Министерски съвет, Министерство на финансите, ФГВБ, Комисията за финансов надзор или някакъв държавен орган, който ще се създаде специално за тази цел. Тоест БНБ е нямала правомощия /право и задължение/ да установява неналичност на депозити по чл.1 §3 подточка i от Директива 94/19/ЕО, поради което не може да носи отговорност, като процесуален субституент на държавата, за неизпълнение на правото на Европейския съюз.

Като тук следва да се има предвид, че съгласно чл.288 т.3 от ДФЕС директивата е акт, който обвързва по отношение на постигането на даден резултат от държавите-членки, до която е адресиран, като оставя на националните власти свобода при избора на формата и средствата за постигане на този резултат. Като свободата на държавата за определяне на националния орган по чл.1 §3 подточка i от Директива 94/19/ЕО е ясна.

Тук въззивният съд се съгласява с посочените решения на СЕС от ищеца /Решение от 04.12.1974г. *Yvonne van Duyn v. Home Office* 41/74 и Решение от 05.04.1979г. по дело *Ratti* 148/78 и правните изводи на ищеца, че националният съд може да приложи директно разпоредба от директива, когато указаното в нея е ясно и точно. Горното се подкрепя и от т.72 на мотивите на Решение C-501/2018г. на СЕС, че всеки сезиран в рамките на своята компетентност национален съд е длъжен по свой почин да не прилага в разглеждания от него спор националните разпоредби, противоречащи на разпоредба от правото на Съюза с директен ефект, без да е необходимо да иска или да изчаква тяхната предварителна отмяна по законодателен път или по какъвто и да било друг ред, предвиден в конституцията (вж. в този смисъл решения от 4 декември 2018 г., *Minister for Justice and Equality и Commissioner of An Garda Síochána*, C-378/17, EU:C:2018:979, т. 35 и от 19 ноември 2019 г., *А. К. и др.* (Независимост на дисциплинарната колегия на Върховния съд), C-585/18, C-624/18 и C-625/18, EU:C:2019:982, т. 160 и 161 и цитираната съдебна практика).

Но в казуса не става дума за националния съд и неговите правомощия да правораздава по делата, който му са подсъдни, а за БНБ, която не е съд и не притежава правораздавателни функции. Освен това следва да се посочи, че нормата на чл.1 §3 от Директива 94/19/ЕО съвсем ясно сочи две хипотези за установяване на неналични депозити. Първата хипотеза е в подточка i, при

което неналичността на депозитите се извършва от национален компетентен орган /явно част от администрацията/, което е част от настоящия правен спор. Втората хипотеза е по подточка ii, при което неналичността на депозитите се извършва от съдебен орган. БНБ не е съдебен орган и не е административен орган, определен от вътрешното законодателство към периода на соченото нарушение на правото на ЕС за изпълнение на задълженията по чл.1 §3 подточка i от Директивата. Ако се търси отговорен административен орган на изпълнителната власт за това неизпълнение на правото на ЕС, то това е Министерския съвет на РБ. Същият по силата на чл.105 ал.2 от Конституцията на страната осъществява общото ръководство на държавната администрация, тоест при липса на определен административен орган, който да осъществи приложението на чл.1 §3 подточка i от Директивата, това е бил длъжен да стори Министерския съвет, като или посочи изпълнителен орган или сам реализира това задължение по правото на ЕС. Ако Министерския съвет е считал, че той няма права да изпълни това свое задължение на общностното право, то той е бил длъжен по силата на чл.105 ал.3 от Конституцията да информира Народното събрание по този въпрос, отнасящ се до задълженията, произтичащи за Република България от нейното членство в Европейския съюз, с което да се осигури приложението на правото на ЕС. Директива Директива 94/19/ЕО е приета на 30.05.1994г., а България е член на ЕС от 01.01.2007 година, тоест както Министерски съвет, така и Народното събрание са имали достатъчно време да осигурят приложението на Директивата от националното право.

Ето защо следва да се отмени решението в частта му в която БНБ е осъдена да заплати на Д. Ш. сумата от 5733,82 лева за периода от 25.07.2014г. – 06.11.2014г., представляваща обезщетение за имуществени вреди и искът за вреди от нарушение на правото на Европейския съюз по чл.1 §3 подточка i от Директива 94/19/ЕО в тази му част да се отхвърли като неоснователен.

Във връзка с горните правни изводи въззивният съд намира, че се налага напълно логичния извод, че отговорността за нарушението на правото на Европейския съюз е на солидарната страна, конституирана в процеса, а именно - Народното събрание на Република България. В тази връзка основателно е възражението на жалбоподателя Д. Ш., че в тази част решението е неправилно.

По силата на чл.288 т.3 от ДФЕС Народното събрание е компетентния орган, който има правомощия по българското законодателство да избере формата и средствата за постигане на резултата изискуем от правото на ЕС визиран в чл.1 §3 подточка i и чл.10 §1 ал.1 от Директива 94/19/ЕО. Това е така защото по чл.4 ал.1 от Конституцията Република България е правова държава и тя се управлява според Конституцията и законите на страната. Според чл.62 ал.1 от Конституцията именно Народното събрание осъществява законодателната власт в България. Според чл.84 т.1 от Конституцията Народното събрание приема, изменя, допълва и отменя законите. Според чл.86 ал.2 от Конституцията законите и решенията на Народното събрание са задължителни за всички държавни органи, организациите и гражданите. Ето защо вина за нарушението на правото на Европейския съюз е на Народното събрание, защото то не е привело вътрешното законодателство в синхрон с изискванията на правото на ЕС и не е определило по вътрешното законодателство национален орган с правомощия, схванати като право и задължение да установява неналичност на депозити по чл.1 §3 подточка i от Директива 94/19/ЕО, към момента на извършеното нарушение в казуса.

Също така именно Народното събрание не е осигурило приложението на чл.10 §1 ал.1 от Директива 94/19/ЕО, като на база на установена неналичност на депозитите да задължи със Закона за гарантиране на влоговете в банките компетентния орган в страната - ФГВБ да е в състояние да изплаща надлежно проверените искания на вложителите по отношение на неналични депозити в рамките на 20 работни дни от датата, на която компетентните органи извършат установяване, както е посочено в член 1, параграф 3, подточка i. Ето защо Народното събрание като процесуален субституент на държавата следва носи гражданската отговорност в казуса.

Неоснователни са доводите на жалбоподателя Д. Ш., че Народното събрание следва да носи отговорност за имуществените вреди изразени в забавеното плащане на гарантирания му размер на депозитите му до 100 000 евро след изтичане на предвидените срокове по чл.1 §3 подточка i от Директива 94/19/ЕО и чл.10 §1 ал.1 от Директива 94/19/ЕО изтичащи на 25.07.2014г. до датата на тяхното фактическо изплащане – 22.01.2015г. Основание за този правен извод на въззивният съд е задължителното тълкуване дадено в т.1 на решението по дело С-501 от 2018 година , а именно

че член 7, параграф 6 от Директива 94/19/ЕО изменена с Директива 2009/14, следва да се тълкува стриктно /т.56/ и не дава основание да се счита, че посоченият вложител има право на обезщетение за вредата, причинена поради забавеното изплащане на гарантирания размер на всички негови депозити. Ето защо само на това основание иска за имуществени вреди спрямо Народното събрание е законосъобразно отхвърлен от РС Пловдив /макар и не точно по посочените мотиви в решението/ и в тази част решението следва да се потвърди.

Основателни са доводите на жалбоподателя Д. Ш., че Народното събрание следва да носи отговорност за неимуществените вреди заради забавеното плащане на гарантирания му размер на депозитите му поради нарушаване на правото на Европейския съюз съобразно предвидените срокове по чл.1 §3 подточка i от Директива 94/19/ЕО и чл.10 §1 ал.1 от Директива 94/19/ЕО изтичащи на 25.07.2014г. до датата на фактическо изплащане – 22.01.2015г. Нормата на чл.2в от ЗОДОВ безспорно обхваща и неимуществените вреди. Такива по делото са били безспорно доказани от показанията на свидетелката Н.Е. /л.223, том.II/. Неправилно РС Пловдив приема, че ищеца Д. Ш. в действителност е претърпял твърдяните от него неимуществени вреди, но същите са в резултат на състоянието на самата търговска банка - КТБ, а не в резултат на забавеното плащане от ФГВБ, респективно-несвоевременното обявяване от страна на БНБ на влоговете за неналични. РС Пловдив в тая връзка сочи липса на пряка –причинно следствена връзка между претърпените от ищеца вреди и действия, респективно-бездействия на ответните страни. Видно от показанията на св.Е. ищеца Ш. е страдал, защото гарантираните от държавата средства по депозитите не му се предоставят в срок. Същата свидетелка сочи, че ищецът е очаквал, че гарантираните средства ще му бъдат платени в рамките на 20 дни както гарантира европейското законодателство. Тоест налага се извода, че неимуществените вреди са причинени именно от неспазването на съюзното право, а именно Директива 94/19/ЕО относно срока и процедурата за плащане на гарантираните депозити. Размерът на гарантирания депозит в казуса е максималния 100 000 евро или 196 000 лева. Срокът в който е липсвало плащане е съществен от 25.07.2014г. до 04.12.2014г., когато са започнали първите плащания, а на ищеца е платено фактически на 22.01.2015г. Ето защо въззивният съд намира, че в казуса е налице съществено нарушение на

правото на Европейския съюз, като за отговорността на държавата е без значение поведението на държавата /действие или бездействие/ и от кой държавен орган е допуснато нарушението /решение №16/02.03.2021г. по гр.д. № 1914/2020г. на ВКС, IV г.о./. Съдът като прецени характера на неимуществените страдания на ищеца изразени в страх за бизнеса му и такива страдания в личен план, намира че предявения иск следва да се уважи в цялост и следва да се присъдят 5 000 лева обезщетение за неимуществени вреди, които са справедливо обезщетение по смисъла на чл.52 от ЗЗД. В тази част решението спрямо Народното събрание следва да се отмени и предявения иск за неимуществени вреди от нарушение на правото на Европейския съюз, визирано в чл.1 §3 подточка i и чл.10 §1 ал.1 от т Директива 94/19/ЕО да се уважи.

Иска за обезщетение за забава върху главницата от 5000 лева за периода от 25.07.2014г. до 16.06.2017г. също е основателен по основание. По размер съгласно нормата на чл.86 от ЗЗД законната лихва за забавата възлиза по изготвената ССЕ /л.431, том II/ е в размер на 983,63 лева. До тази сума обжалваното решение е неправилно следва да се отмени и иска следва да се уважи. В останалата част решението за сумата над 983,63 лева следва да се потвърди. Следва да се уважи и иска за законната лихва върху обезщетението за неимуществени вреди, считано от 16.06.2017г. до окончателното изплащане.

Неоснователни са доводите на жалбоподателя Д. Ш., че ФГВБ трябва да изплати сумите в 20-дневен срок от съответния акт на БНБ за обявяване на неналичност на депозита и същите не са изпълнили задължението си по чл.10, § 1 от Директива 94/19. Настоящият съд както вече се посочи приема, че в процесния период от време в България е нямало определен от законите на страната приемани от Народното събрание компетентен национален орган, който да обяви неналичност на депозитите по чл.1 §3 подточка i от Директива 94/19. При това положение и ФГВБ не е можел да започне плащане в 20 дневен срок по чл.10, § 1 от Директива 94/19. на гарантираните депозити, защото е нямал правно основание за плащането. Ето защо алтернативните иски са правилно отхвърлени от РС Пловдив и в тази част решението следва да се потвърди.

По частната жалба от Д. Ш. срещу определение от 06.01.2023 година за

допълване на решението в частта относно разноските, с която той е осъден да заплати сумата 1 103 лв. на „Фонд за гарантиране на влоговете в банките“. Съдът тук напълно споделя виждането отразено в решение № 2355/14.03.2022г. по адм. дело № 10600/21г. на ВАС, че разпоредбата на чл.10 ал. 4 ЗОДОВ (в редакцията съгласно изм. и доп., публ. ДВ, бр. 94 от 29.11.2019 г.) е неприложима в конкретния случай, доколкото съгласно §6, ал.1 от ПЗР на ЗИД на ЗОДОВ, този закон се прилага за предявени искиви молби, подадени след влизането му в сила, а исковата молба в казуса е подадена преди това. Следователно ищецът Ш. не дължи разноски на ФГВБ и БНБ, за отхвърлената част от иска съразмерно. По горните съображения неоснователна е и частната въззивна жалба от „БНБ“ срещу същото определение, с която се иска присъждане на „БНБ“ на сторените от нея разноски, с оглед пълното отхвърляне на два от предявените искиве и частичното уважаване на третия иск по съразмерност на отхвърлената трета претенция. Ето защо определение от 06.01.2023 година за допълване на решението в частта относно разноските следва да се отмени в частта, в която Д. Ш. е осъден да заплати сумата 1 103 лв. на „Фонд за гарантиране на влоговете в банките“. В частта с която е отхвърлено искането на БНБ определението следва да се потвърди.

По разноските. На основание чл.10 ал.3 ЗОДОВ на жалбоподателя Ш. ответникът Народно събрание на РБ следва да плати разноските за първата и въззивната инстанция. Ето защо следва да се отмени решението в частта, в която БНБ е осъдена да заплати разноските на ищеца Ш. в размер на общо **509,33** лева за държавна такса по делото 90 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 419,33 лева, съразмерно. Тези разноски следва да се възложат на НС на РБ. За настоящата инстанция Д. Ш. е платил държавни такси 30 лв. за въззивната жалба /л. 16/ и 15 лв. за частната жалба /л.74/. За адвокатски хонорар по договор за правна помощ с адвокат жалбоподателя е платил 1200 лева с ДДС реално платен /л.127-132/. От тези разноски на основание чл.10 ал.3 от ЗОДОВ в старата й редакция на жалбоподателя се дължат 45 лева за разноски за държавни такси и възнаграждение за един адвокат съразмерно с уважената част от иска. В казуса са били предявени от ищеца срещу този ответник три иска /за имуществени вреди, за неимуществени вреди и един акцесорен иск за законната лихва върху неимуществените вреди/. Доколкото в договора за правна помощ от

25.07.2022г. няма разграничение на дължимото възнаграждение за всеки един иск по отделно, а логиката на чл.1 ал.5 от Наредба №1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения е такава, че възнаграждението е за всеки един иск по отделно, независимо от формата на съединяването на исковете, то въззивният съд приема следното. Общия размер на възнаграждението се разделя на три равни части за всеки един от исковете и на ищеца се присъждат две трети от възнаграждението за двата уважени иска, тоест 800 лева. Общо разноски за въззивната инстанция **845** лева.

Мотивиран така съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 260383/29.06.2022г. на Пловдивски районен съд, II граждански състав, постановено по гр.дело № 10778/2017г., **В ЧАСТТА С КОЯТО** е осъдена Българска народна банка, с адрес в ****, с Булстат:*** да заплати на Д. Б. Ш. с ЕГН: *****, с настоящ адрес ***, чрез пълномощника му - адв. К. Б. със служебен адрес *** законната лихва върху главницата от 5 733,82 лева, считано от подаване на исковата молба в съда – 16.06.2017г. до окончателното плащане.

ОТМЕНЯ решение № 260383/29.06.2022г. на Пловдивски районен съд, II граждански състав, постановено по гр.дело № 10778/2017г., **В ЧАСТТИТЕ С КОИТО** Българска народна банка, с адрес в ***, с Булстат:** е осъдена да заплати на Д. Б. Ш. с ЕГН: *****, с настоящ адрес ***, чрез пълномощника му - адв. К. Б. със служебен адрес *** сумата от **5733,82 лева** /пет хиляди седемстотин тридесет и три лева и осемдесет и две стотинки/ за периода от 25.07.2014 г. – 06.11.2014 г., представляваща обезщетение за имуществени вреди и сумата от **509,33 лева** за разноски, от които – заплатена държавна такса по делото в размер на 90 лева и заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 419,33 лева, изчислено съразмерно с уважената част от иска, като вместо това:

ОТХВЪРЛЯ иска на Д. Б. Ш. с ЕГН: *****, с настоящ адрес ***, чрез пълномощника му - адв. К. Б. със служебен адрес *** срещу Българска народна банка, с адрес в ****, с Булстат:*** сумата от **5733,82 лева** /пет хиляди седемстотин тридесет и три лева и осемдесет и две стотинки/ за периода от 25.07.2014 г. – 06.11.2014г., представляваща обезщетение за

имуществени вреди от нарушение на правото на Европейския съюз, визирано в чл.1 §3 подточка i от Директива 94/19/ЕО.

ОТМЕНЯ решение № 260383/29.06.2022г. на Пловдивски районен съд, II граждански състав, постановено по гр.дело № 10778/2017г., **В ЧАСТТА С КОЯТО** е отхвърлен иска на Д. Б. Ш. с ЕГН: *****, с настоящ адрес ***, чрез пълномощника му - адв. К. Б. със служебен адрес *** срещу Народното събрание на Република България, с адрес в ***, да заплати на ищеца сумата от **5 000 лева**- обезщетение за неимуществени вреди, както и за сумата до **983,63 лева** от претендираните **1 472,35 лева** - обезщетение за забава върху главницата от 5000 лева за периода от 25.07.2014г. до 16.06.2017г, ведно със законната лихва, считано от 16.06.2017г. до окончателното изплащане, като вместо това

ОСЪЖДА Народното събрание на Република България, с адрес в *** да плати на Д. Б. Ш. с ЕГН: *****, с настоящ адрес ***, чрез пълномощника му - адв. К. Б. със служебен адрес *** сумата от **5 000 лева**- обезщетение за неимуществени вреди от нарушение на правото на Европейския съюз, визирано в чл.1 §3 подточка i и чл.10 §1 ал.1 от Директива 94/19/ЕО, както и сумата от **983,63 лева** - обезщетение за забава върху главницата от 5000 лева за периода от 25.07.2014г. до 16.06.2017г, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 16.06.2017г. до окончателното изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата му част.

ОТМЕНЯ определение №260006 от 06.01.2023 година на РС Пловдив за допълване на решение № 260383/29.06.2022г. на Пловдивски районен съд, II граждански състав, постановено по гр.дело № 10778/2017г., **в частта** в която Д. Б. Ш. ЕГН ***** е осъден да заплати сумата 1 103 лв. на „Фонд за гарантиране на влоговете в банките“, за направени разноси по делото, като **ПОТВЪРЖДАВА** определението **в останалата му част**.

ОСЪЖДА Народното събрание на Република България, с адрес в *** да плати на Д. Б. Ш. с ЕГН: *****, с настоящ адрес ***, чрез пълномощника му - адв. К. Б. със служебен адрес ***, сумата от **509,33 лева** за разноси направени пред РС Пловдив и сумата от **845 лева** за разноси направени пред въззивната инстанция за държавна такса и за адвокатски хонорар съразмерно на уважените искове.

Решението по отношение на исковете за неимуществени вреди е окончателно и не подлежи на обжалване, а в останалата му част по **иска за имуществени вреди може да се обжалва, при условията на [чл. 280, ал.1 ГПК](#), в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС на РБ.**

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____